

Zasedání Zastupitelstva Ústeckého kraje

Dne:

2. 11. 2015

Bod programu:

24

Věc:

Souhlas se zřízením „Regionálního podpůrného fondu Ústeckého kraje“ a se „Zásadami Regionálního podpůrného fondu Ústeckého kraje“.

Důvod předložení:

Efektivní podpora zlepšování rozvoje ekologické a socioekonomické situace v Ústeckém kraji

Nárok na rozpočet Ústeckého kraje:

26,1 mil. Kč

Zpracovaly:

Ing. Jaroslava Kuszniřuková,
vedoucí odboru strategie, přípravy a
realizace projektů

Ing. Iva Šašková,
vedoucí oddělení projektů
odbor strategie přípravy a realizace
projektů

Ing. Darja Boudnířková,
odbor strategie, přípravy a realizace
projektů

Předkládá:

RSDr. Stanislav Rybák,
1. náměstek hejtmána Ústeckého kraje

Konzultováno:**Projednáno v Radě Ústeckého kraje:**

usnesení číslo: 17/92R/2015

dne:

16. 9. 2015

hlasování:

pro

proti

zdržel se

8

2

0

Předáno OOKÚ:

19. 10. 2015

Expedováno:**Přílohy:**

1. Zásady Regionálního podpůrného fondu Ústeckého kraje

Návrh na usnesení:

Zastupitelstvo Ústeckého kraje po projednání

A) *zřizuje*

dle § 5 zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění

pozdějších předpisů, účelově určený peněžní fond s názvem „Regionální podpůrný fond Ústeckého kraje“

B) *schvaluje*

Zásady Regionálního podpůrného fondu Ústeckého kraje dle přílohy č. 1 předloženého materiálu

Důvodová zpráva:

Důvodem předložení tohoto materiálu je zlepšení a zvýšení efektivnosti a operativnosti při řízení finančních prostředků dotačních programů, Evropských strukturálních a investičních fondů (zejména Operačního programu Životní prostředí), dotačních programů národních a Ústeckého kraje. Za tímto účelem je navrženo vytvoření Regionálního podpůrného fondu Ústeckého kraje (dále jen „Fond“) a to včetně sestavení Zásad Regionálního podpůrného fondu (dále jen „Zásady“). Správcem Regionálního podpůrného fondu je odbor strategie, přípravy a realizace projektů Krajského úřadu Ústeckého kraje.

Účelem zřízení Fondu je:

- a) Poskytování finanční podpory a úhrady nákladů či výdajů v rámci Operačního programu Životní prostředí 2014 - 2020, prioritní osa 2 - Zlepšování kvality ovzduší v lidských sídlech, specifický cíl 2.1 – Podpora snížení emisí z lokálního vytápění domácností podílející se na expozici obyvatelstva koncentracím znečišťujících látek;
- b) Poskytování finančních prostředků a úhrady nákladů či výdajů v rámci podpory podnikání;
- c) Poskytování finančních prostředků a úhrady nákladů či výdajů souvisejících s projekty Ústeckého kraje financovanými z jiných zdrojů (Evropské strukturální fondy).

V letech 2016 – 2021 je počítáno s velkým nárůstem objemu finančních prostředků pro dotační programy a další projekty, u kterých bude Ústecký kraj příjemcem finančních podpor a dotací také z prostředků EU. Především půjde o čerpání finanční podpory z Operačního programu Životní prostředí 2014 – 2020, prioritní osa 2 – Zlepšování kvality ovzduší v lidských sídlech, specifický cíl 2.1 – podpora snížení emisí z lokálního vytápění domácností podílející se na expozici obyvatelstva koncentracím znečišťujících látek, který je orientován na výměnu zdrojů tepla na pevná paliva v rodinných domech. Pro první, dvouleté období 2016 – 2017 je v návrhu finanční podpory počítáno s objemem v celkové výši 162 mil Kč. Odbor strategie, přípravy a realizace projektů byl Radou Ústeckého kraje, Usnesení č. 11/87R/2015, pověřen implementací výše uvedeného Operačního programu Životní prostředí a z uvedeného důvodu je žádoucí, aby řízení a spravování těchto finančních prostředků bylo v přímé kompetenci odboru strategie, přípravy a realizace projektů, který je zároveň garantem čerpání finančních prostředků.

Zřízení samostatného Regionálního podpůrného fondu Ústeckého kraje z výše uvedených důvodů a pro výše uvedené účely je nejvhodnějším řešením zajištění **plynulého cash flow směrem k veřejnosti** (konečným uživatelům – příjemcům dotace).

Vyjádření OŽP – Společný program na podporu výměny kotlů sice skončil, ale to neznamená, že není Fond ŽP ÚK potřebný. Podpora výměny kotlů byla jen jedním z možných účelů Fondu. Stále zůstává financování rozvojových aktivit, záměrů a projektů v oblasti ochrany a zlepšování životního prostředí a zemědělství na území Ústeckého kraje. A to je široké pole možných aktivit, které mohou nastat i v budoucnu. V současné době se předpokládá, že by z Fondu mohly být dotovány činnosti vyplývající ze závazné části POH ÚK a opatření, která jsou navržena v Programu zlepšování kvality ovzduší zóna CZ04 – Severozápad, který zpracovalo Ministerstvo

životního prostředí.

Ačkoli jsou jedním ze zdrojů příjmy z pokut uložených na úseku ochrany životního prostředí, jejichž příjemcem je dle zvláštního právního předpisu Ústecký kraj, a tyto prostředky by neměly být použity jinak než v oblasti ochrany a zlepšování životního prostředí, je nutné podotknout, že výše těchto zdrojů bude na potřebné aktivity nedostatečná a že se Fond ŽP neobejde bez finančních prostředků z rozpočtu Ústeckého kraje ve formě přidělu.

Fond ŽP ÚK nemůže být nahrazen Regionálním podpůrným fondem ÚK, protože jejich aktivity jsou odlišné a každý ten fond odpovídá odbornosti a zaměření právě těch odborů, které je mají spravovat a administrovat.

Vyjádření ÚIA - K předloženým materiálům nemám námitek.

Vyjádření LP – Úvahy nad zřízením fondu jsou samozřejmě zcela legitimní a jeho zřízení v souladu se zákonem č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů je svobodným rozhodnutím kraje, nicméně vždy musí být jednoznačně a nezpochybnitelně vymezen účel takového fondu a co bude z fondu hrazeno. V daném případě náležitosti zásad vymezující tyto skutečnosti shledáváme nedostatečné, v některých případech neakceptovatelné. Použití prostředků je upraveno ve velmi obecné podobě a taková neurčitá formulace může být zdrojem problémů s účelovým určením fondu. Z předloženého materiálu není ani zřejmá nezbytnost takového fondu. Zároveň se nám jeví, ačkoliv je to spíše otázka ekonomická než právní, účel daného fondu poměrně nesystémový, když na jedné straně má být využíván na programy jako je kotlíková dotace a podpora podnikání, na druhé straně má být využíván i na financování výdajů souvisejících s projekty ÚK financovanými z jiných zdrojů.

Vyjádření EO – **Ekonomický odbor zásadně nesouhlasí se zřízením dalšího peněžního fondu Ústeckého kraje.**

Z důvodové zprávy nevyplývá, proč je nutné zřízení fondu:

- a) „*Poskytování finanční podpory a úhrady nákladů či výdajů v rámci Operačního programu Životní prostředí 2014 - 2020, prioritní osa 2 - Zlepšování kvality ovzduší v lidských sídlech, specifický cíl 2.1 – Podpora snížení emisí z lokálního vytápění domácností podílející se na expozici obyvatelstva koncentracím znečišťujících látek;*“ - k programu nejsou v důvodové zprávě poskytnuté žádné bližší informace, ale z ústního jednání pracovníků odboru SPRP a EK vyplynulo, že jde o program 100%ně financovaný z evropských a státních zdrojů, kde je Ústecký kraj administrátorem. Obdobné projekty probíhaly v uplynulém programovacím období na běžných účtech v rozpočtu ne fondově např. stomilionové projekty Globálního grantu Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost nebo Operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost
- b) „*Poskytování finančních prostředků a úhrady nákladů či výdajů v rámci podpory podnikání;*“ – jde o nový program, který dosud nebyl schválen. V případě jeho schválení ho lze financovat stejně jako každý jiný dotační program z rozpočtu kraje tj. není důvod k založení fondu. Ekonomický odbor doporučuje vyhlásit tento program obdobně jako Jihočeský kraj formou Programu zvýhodněných regionálních úvěrů v Jihočeském kraji ve spolupráci s Českomoravskou záruční a rozvojovou bankou, a.s., případně spoluprací v rámci některého národního programu v rámci uvedené banky viz <http://www.cmzrb.cz/podpora-maleho-a-stredniho-podnikani>. Tímto způsobem by bylo podpořeno podstatně větší množství podnikatelských subjektů.
- c) „*Poskytování finančních prostředků a úhrady nákladů či výdajů souvisejících s projekty Ústeckého kraje financovanými z jiných zdrojů (Evropské strukturální a investiční fondy aj.).*“ - Podle Rozpočtových pravidel Ústeckého kraje je Fond rozvoje Ústeckého kraje

určen na financování projektů podporovaných z EU v případě, že je projekt spolufinancován Ústeckým krajem. **Důvodem je soustředění prostředků na spolufinancování krajských projektů v jedné rozpočtové kapitole** a možnost převádění zůstatků do dalšího roku – tedy plynulé financování. Současně je pod Fondem rozvoje ÚK **otevřen úvěrový rámec na předfinancování** evropského případně státního podílu realizovaných krajských projektů – čerpání úvěrového rámce nelze přesunout do jiného fondu nebo do rozpočtu. Administrace projektů jednotlivých odborů je zajištěna formou stanovení více příkazců k fondu podle věcného zaměření projektů.

V této chvíli Ústecký kraj hospodaří se 7 peněžními fondy. Fondové hospodaření by se nemělo stát standardním modelem hospodaření, ale modelem výjimečným s dlouhodobým výhledem fungování. Prostředky na fondech jsou účelové a při jejich „nepotřebě“ je lze vrátit do rozpočtu jen usnesením zastupitelstva o snížení přidělu do fondu, pokud byl přiděl stanoven.

V případě nesystémového založení fondu s uvedenou náplní čerpání, ekonomický odbor důrazně upozorňuje, že by se i v ostatních oblastech (sociální, kultura, zdravotnictví, doprava atd.) s dotačními programy, případně realizací evropských projektů, nebo mají jiný systém průběžných plateb, mohly vzniknout tlaky na zřízení podobných peněžních fondů.

Odčerpáním prostředků na fondy se snižují disponibilní prostředky rozpočtu pro všechny ostatní výdaje.